

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro ústavní záležitosti

2013/2077(INI)

17. 10. 2013

STANOVISKO

Výboru pro ústavní záležitosti

pro Výbor pro právní záležitosti

k účelnosti právních předpisů EU a subsidiaritě a proporcionalitě – 19. zpráva
o zlepšení právních předpisů za rok 2011
(2013/2077(INI))

Navrhovatel: Morten Messerschmidt

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro ústavní záležitosti vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. poukazuje na to, že hospodářská a finanční krize sice vyžaduje lepší koordinaci politik a posílení pravomocí Unie v řadě oblastí, nicméně stejně nezbytné je zachovat jasnou představu o rozdělení pravomocí v systému víceúrovňové správy Evropské unie a v návaznosti na transparentní diskusi přijímat rozhodnutí transparentně na nejvhodnější úrovni, a omezovat tak byrokracii;
2. zdůrazňuje, že evropské orgány musí dodržovat zásady subsidiarity a proporcionality zakotvené v článku 5 Smlouvy o Evropské unii a v protokolu č. 2, které jsou obecné povahy a jsou pro instituce při výkonu pravomocí Unie závazné, s výjimkou zásady subsidiarity, která neplatí v těch oblastech, jež spadají do výlučné pravomoci Unie;
3. navrhuje zvážit, zda by bylo vhodné stanovit na úrovni EU přiměřená kritéria, podle nichž by se posuzovalo dodržování zásad subsidiarity a proporcionality;
4. konstatuje, že protokol č. 2 nabízí vnitrostátním parlamentům oficiální příležitost poskytovat zákonodárcům EU poradenství o tom, zda návrhy právních předpisů splňují zásadu subsidiarity, tedy zda jejich cílů může být z důvodu jejich rozsahu nebo účinků lépe dosaženo na úrovni Unie než na úrovni členských států;
5. bere na vědomí mimořádný význam posuzování dopadu jako pomocného nástroje pro rozhodování v legislativním procesu a v této souvislosti zdůrazňuje, že je potřeba, aby se záležitostem týkajícím se subsidiarity a proporcionality věnovala řádná pozornost;
6. vítá užší účast vnitrostátních parlamentů v rámci evropského legislativního procesu a bere na vědomí, že parlamenty členských států projevují stále větší zájem o to, aby orgány Unie tyto zásady řádně uplatňovaly; dokladem toho je skutečnost, že v roce 2011 Evropský parlament obdržel 77 odůvodněných stanovisek s tvrzením, že návrh legislativního aktu není v souladu se zásadou subsidiarity, a 523 dalších příspěvků týkajících se přínosu návrhu právního předpisu, přičemž v roce 2010 tento počet činil 41 a 299; vyjadřuje svou ochotu pokračovat ve spolupráci a meziparlamentním dialogu s vnitrostátními parlamenty a posilovat je;
7. rozhodně zdůrazňuje význam parlamentní kontroly jak ze strany Evropského parlamentu, tak ze strany vnitrostátních parlamentů; doporučuje, aby se vnitrostátním parlamentům dostalo zásadní pomoci, která by jim umožnila provádět úkoly v oblasti kontroly; navrhuje, aby vnitrostátní parlamenty obdržely pokyny, které jim pomohou při posuzování souladu se zásadou subsidiarity;
8. zdůrazňuje, že Soudní dvůr je v souladu s článkem 263 SFEU oprávněn přezkoumávat legalitu legislativních aktů, pokud jde o dodržení zásady subsidiarity, a že tato zásada představuje politický směr pro výkon pravomocí na úrovni Unie;
9. na druhou stranu poukazuje na to, že Soudní dvůr Evropské unie má na základě smluv

pravomoc rozhodovat o žalobách ve věcech „porušení Smluv nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejich provádění“ a že podle Smlouvy o Evropské unii k nim patří i zásada subsidiarity a proporcionality; konstatuje, že soudní přezkum platnosti aktů Unie se tedy vztahuje i na dodržování těchto zásad;

10. zdůrazňuje, že Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 12. května 2011 ve věci C-176/09 Lucembursko v. Evropský parlament a Rada uvádí, že zásada proporcionality „vyžaduje, aby prostředky zavedené ustanovením práva Unie byly způsobilé k uskutečnění legitimních cílů sledovaných dotyčnou právní úpravou a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné“, a že „v oblastech, v nichž má zákonodárce Unie širokou zákonodárnou pravomoc,“ lze legitimitu opatření přijatého za těchto okolností napadnout, pouze pokud je toto opatření zjevně nepřiměřené ve vztahu k cíli, jež příslušné orgány zamýšlí sledovat, třebaže evropský zákonodárce musí přesto „založit svoji volbu na objektivních kritériích“ a při posuzování omezení spojených s jednotlivými opatřeními, jež připadají v úvahu, musí „přezkoumat, zda cíle sledované zvoleným opatřením mohou odůvodnit i značné negativní hospodářské důsledky pro určité hospodářské subjekty“;
11. poznamenává, že podle Smluv zásada subsidiarity povoluje činnost Unie v oblastech, které nespádají do její výhradní pravomoci „pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy na úrovni ústřední, regionální ani místní, ale spíše jich z důvodu jejího rozsahu či účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie“, zatímco podle zásady proporcionality nesmí podstata a forma činnosti Unie překročit míru, která je nutná k dosažení cílů zakotvených ve Smlouvách; poukazuje na to, že zásady subsidiarity a proporcionality jsou úzce propojeny, ale jsou rozdílné – zatímco zásada subsidiarity se týká vhodnosti činnosti Unie v odvětvích, která nespádají do její výhradní pravomoci, zásada proporcionality se týká přiměřenosti mezi prostředky a cíli stanovenými zákonodárcem a je obecným pravidlem, jímž se řídí výkon pravomocí Unie; konstatuje, že po zvážení subsidiarity týkající se návrhu legislativního aktu musí logicky následovat zvážení proporcionality, neboť ověření subsidiarity by nebylo dostatečně účinné, pokud by zároveň nebylo provedeno ověření proporcionality;
12. konstatuje, že v roce 2011 obdržela Komise pouze velmi nízký počet parlamentních otázek, které se týkaly dodržování zásad subsidiarity a proporcionality (32 z více než 12 000);
13. zdůrazňuje skutečnost, že v roce 2011 obdržela Komise 64 odůvodněných stanovisek ve smyslu protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality, což je v porovnání s rokem 2010 značný nárůst; konstatuje však, že těchto 64 odůvodněných stanovisek představovalo stěží 10 % ze všech 622 stanovisek předložených Komisi vnitrostátními parlamenty v roce 2011 v rámci uvedeného politického dialogu; rovněž upozorňuje na skutečnost, že u žádného návrhu Komise se nesešel dostatečný počet odůvodněných stanovisek na to, aby byl v rámci protokolu zahájen postup udělení „žluté nebo oranžové karty“; konstatuje však, že dne 22. května 2012 byl poprvé aktivován postup udělení žluté karty u návrhu Komise (návrh nařízení Rady o výkonu práva na kolektivní akci v rámci svobody usazování a volného pohybu služeb, tj. návrh nařízení Monti II); zdůrazňuje, že Komise stáhla návrh nikoli proto, že se domnívala, že by byla porušena zásada subsidiarity, ale protože si uvědomila, že návrh pravděpodobně není schopen získat v Parlamentu a v Radě dostatečnou politickou podporu, která by zajistila jeho přijetí;

14. je toho názoru, že mechanismus ověřování zásady subsidiarity musí být navržen a zaveden jako významný nástroj pro spolupráci mezi evropskými a vnitrostátními orgány; s uspokojením konstatuje, že tento nástroj je v praxi používán jako prostředek komunikace a kooperativního dialogu mezi různými institucionálními úrovněmi víceúrovňového evropského systému;
15. se znepokojením konstatuje, že některá odůvodněná stanoviska vnitrostátních parlamentů zdůrazňují skutečnost, že v řadě legislativních návrhů Komise odůvodnění subsidiarity chybí nebo je nedostatečné;
16. doporučuje, aby byly vyšetřeny důvody, proč vnitrostátní parlamenty předkládají tak málo formálních odůvodněných stanovisek, a aby bylo zjištěno, zda je to způsobeno skutečností, že se zásada subsidiarity dodržuje na všech stranách, nebo tím, že vnitrostátní parlamenty nejsou schopny tuto zásadu prosazovat v důsledku nedostatku zdrojů nebo napjatých lhůt; domnívá se, že by bylo žádoucí, aby Komise v této věci vypracovala analýzu;
17. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby evropské orgány umožnily vnitrostátním parlamentům kontrolovat soulad legislativních návrhů se zásadami subsidiarity a proporcionality, a to tím, že zajistí, aby Komise v souladu s článkem 5 protokolu č. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie uváděla podrobné a komplexní důvody pro svá legislativní rozhodnutí ve věci subsidiarity a proporcionality;
18. v této souvislosti dále podotýká, že v současnosti platné lhůty pro provádění kontrol týkajících se subsidiarity a proporcionality ze strany vnitrostátních parlamentů jsou často považovány za nedostatečné;
19. zdůrazňuje, že evropské orgány jsou odpovědné za to, aby právní předpisy byly jasné a snadno srozumitelné a aby na občany a podniky nekladly zbytečnou administrativní zátěž;
20. konstatuje, že v zájmu větší demokratické legitimacy by měla být věnována větší pozornost systému včasného varování.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	14.10.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 24 -: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Sandra Petrović Jakovina, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Søren Bo Søndergaard, Rafał Trzaskowski, Luis Yáñez-Barnuevo García
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Elmar Brok, David Campbell Bannerman, Dimitrios Droutsas, Isabelle Durant, Andrej Plenković
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Edward McMillan-Scott, Catherine Trautmann